

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	7
PARASCRIPTUM	15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	21
α. Από τα ελάσσονα στα μείζονα θέματα της οικονομικής ιστοριο- γραφίας	21
β. Ιστοριογραφικό παρασχόλημα	29
γ. Συγκριτικά πεδία μεγάλων αποστάσεων στην Οικονομική Ιστο- ρία	38
δ. Τα ανατολικά καπνά: η σχισμή για παρατήρηση και ερμηνεία .	46
ε. Περί την δομή του βιβλίου	53

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: ΕΚΔΕΚΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: Ο Οικονομικός Προστατευτισμός στην Οικονο- μική Ιστορία	59
1.1 Πολιτική Οικονομία vis-à-vis της Οικονομικής Ιστορίας	60
α. Η "λίστειος" Οικονομική Ιστορία	60
β. Το εξωτερικό εμπόριο στον ορίζοντα της Οικονομικής Ιστο- ρίας	67
1.2 Η κατανομή των γεγονότων στην Οικονομική Θεωρία και την Οικονομική Ιστορία	73
1.3 Ανάμεσα στον F. List και τον L. Brocard	79
α. Η οικονομική ιστορία: το τυχαίο και το σταθμισμένο	79
β. Η πολιτική της οικονομικής σκέψης	86
1.4 Προς το δόγμα της Οικονομικής Αυτάρκειας	96
α. Εννοιολογικές σηματοδοτήσεις	96

β. Από τον G. Pirou στον A. Briand	102
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: Το πνεύμα του οικονομικού προστατευτισμού στην αγροτική πολιτική	107
2.1 Διασταυρώσεις στην έρευνα της αγροτικής κοινωνίας	107
α. Καθ' οδόν προς την αγροτική πολιτική	107
β. Οσμώσεις από τη γερμανική οικονομική και νομική σκέψη	112
γ. Η αγροτική πολιτική στο έργο του E. von Philippovich	115
2.2 Η αγροτική πίστη	120
α. Η θεσμική προσέγγισή της	120
β. Η μεσοπολεμική σύλληψη της αγροτικής πίστης	124
γ. Η περιοδολόγησή της στο νεοελληνικό κράτος	128
2.3 Οικονομικός Προστατευτισμός και Κοινωνική Έρευνα	150
α. Η συνολική εικόνα στην έρευνα	153
β. Η επιτόπια έρευνα. Τεχνική και αποτελέσματα	155
γ. Ο καλλιεργητής απέναντι στην οικονομική αυτάρκεια	160
δ. Η αποκαθήλωση των μύθων στο επιμέρους	163

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: Η οικονομική και κοινωνική δυναμική της περι- φέρειας	167
1.1 Προλεγόμενα	167
1.2 Η "μετάβαση" του καπνού από την οικονομία της περιφέρειας στην οικονομία-κράτος	173
α. Αγροτική οικογένεια και προνομακή περιφέρεια	173
β. Χρονικές τομές στο βίο της "καπνικής οικονομίας"	176
1.3 Οι υποθέσεις της πρωτο-εκβιομηχάνισης και η βαλκανική περι- φέρεια	182
α. Η παρατήρηση του F. Mendels	182
β. Οι "χρόνοι" του καπνού	187
1.4 Οικονομία και κοινωνία της "καπνικής οικονομίας"	191
α. Η διάκριση "προς τα έσω" και "προς τα έξω"	191
β. Το κίνητρο συμμετοχής στη διεθνή αγορά	196
1.5 Το μεγάλο άλμα	200
α. Η προϋπόθεση ύπαρξης των γεγονότων	200
β. Τα εθνικά διλήμματα για την αύξηση των δημοσίων εσόδων	205

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: Οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα σε επιδι- κασμένες βαλκανικές περιφέρειες	211
2.1 Οικονομικός επεκτατισμός και προστατευτισμός: διασταυρώ- σεις	211
2.2 Οι οικονομικοί όροι αναγνώρισης της επίδικης περιφέρειας ..	219
α. Δημόσια διαχείριση και régime	220
β. Ο οικονομικός περίγυρος για την δημιουργία régime στην Ο- θωμανική Αυτοκρατορία	222
2.3 Η θεσμική διασφάλιση του ευρωπαϊού επενδυτή: το μονοπώλιο της Régie	228
α. Συνθήκες και όροι για την εκχώρηση του προνομίου	228
β. Η διαχείριση του προνομίου	231
γ. Η διοικητική οργάνωση της Εταιρίας	236
2.4 Ζητήματα μετάβασης της επιδικασμένης περιφέρειας	240
α. Θεσμικές ανατροπές και νέα εθνικά σύνορα	240
β. Η πρόκληση των κρίσεων και η διευθυνόμενη οικονομία ..	246
γ. Εθνικοποίηση και θεσμοί αυτόνομων οργανισμών	254
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο: Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις και Βαλκανικές Συνεννοήσεις	263
3.1 Μερικοί υπομνηματισμοί	263
3.2 Το αγροτικό κράτος στο μεσοπόλεμο	269
α. Ουτοπίες και πραγματικότητες	270
β. Ο ορισμός του αγροτικού κράτους	273
3.3 Ο καπνός και η οικονομική κρίση	275
3.4 Τα ανατολικά καπνά στη διεθνή κοινότητα	281
α. Ο καπνός σε διασκέψεις της Κ.τ.Ε.	282
β. Περιφερειακές συνεννοήσεις και το σχέδιο Valorisation des Tabacs d' Orient	287
3.5 Οι διμερείς συμβάσεις και συνεννοήσεις	290
α. Το πνεύμα ανάπτυξης τους	290
β. Οι βαλκανικές διασκέψεις	298
3.6 Η ώθηση της Ελλάδας στη γερμανική ζώνη επιρροής	307
α. Η Γερμανία και η νοτιο-ανατολική Ευρώπη	307
β. Ο συμψηφισμός του καπνού με γερμανικές εξαγωγές: στοι- χεία του μηχανισμού	313
γ. Η εξειδίκευση του μηχανισμού	316

ΕΠΙΜΕΤΡΟ	323
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1ο: Το ελληνικό κράτος και ο καπνός	331
1.1 Εκτίμηση των εσόδων του προϋπολογισμού από τις νέες χώρες το 1913	331
1.2 Η στάση της ελληνικής κυβέρνησης ενόψει των διεθνών διασκέψεων για τον καπνό	337
1.3 Η αντίδραση στον παραγωγικό ποσοτισμό (Kontingentierung)	345
1.4 Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή του καπνού (1928-30)	349
1.5 Η μεγάλη Κοινοβουλευτική Επιτροπή (1930-31)	352
1.6 Η έρευνα του Ανωτάτου Οικονομικού Συμβουλίου	355
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2ο: Κείμενα διεθνών διασκέψεων	359
2.1 Η παραγωγή ανατολικών καπνών	359
2.2 Η επέκταση του δικαιώματος προτίμησης στα καπνά	368
2.3 Η Επιτροπή εμπειρογνομόνων της Κ.τ.Ε.	379
2.4 Η διάσκεψη της Κωνσταντινούπολης	395
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3ο: Όψεις των ελληνογερμανικών εμπορικών σχέσεων	411
3.1 Οι εξελίξεις στη γερμανική σιγαρετοβιομηχανία	411
3.2 Η θέση του καπνού στο ελληνογερμανικό clearing	417
3.3 Η αλληλογραφία του Δ. Φιλάρετου	420
ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	455
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ & ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	483
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	489
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ – ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΝ	497